

VABILO IN PROGRAM 2. POSVETA O PRIHODNOSTI ZDRAVILIŠKIH MEST IN REGIJ SREDNJE EVROPE – OKOLJE, PODNEBJE IN TURIZEM V ZDRAVILIŠKIH OBMOČJIH

POSVET O PRIHODNOSTI ZDRAVILIŠKIH MEST IN REGIJ Okolje, podnebje in turizem v zdraviliških območjih

v sredo, 2. februarja 2022 s pričetkom ob 9. uri. prek spletne aplikacije Microsoft Teams.

[Prijavite se tukaj](#)

Slovenija je dežela številnih virov naravnih zdravilnih sredstev, ki se pojavljajo v različnih oblikah in na različnih območjih. Vse bolj kompleksne dejavnosti na globalni ravni zahtevajo celovit odziv in pristop, ki ga lahko uresničujemo s povezovanjem in krepitevijo odnosov med institucijami, strokovnjaki ter splošno javnostjo.

Po uspešnem 1. posvetu o zdraviliških mestih in regijah, ki je bil organiziran februarja 2021, in je povzet v [videoreportaži](#) in [zborniku prispevkov](#), je čas, da se posvetimo novim vprašanjem, ki zaznamujejo zdraviliška območja Slovenije in širšega prostora. V ospredju bodo vprašanja, povezana z okoljskim in prostorskim upravljanjem, noto pa bodo dodali tudi strokovnjaki s področja javnega zdravja in prehrane, ki sta pomembna elementa zdraviliških mest in regij.

Udeležba je zaradi pestrosti programa in praktičnih znanj priporočljiva za strokovno in laično javnost, ki deluje na področju regionalnega razvoja.

Udeležba je brezplačna.

Razvojni center Novo mesto je partner v projektu HealingPlaces, ki se izvaja s podporo programa Interreg Srednja Evropa in Evropskega sklada za regionalni razvoj in je namenjen krepitevi zmogljivosti okoljskega upravljanja za trajnostno rabo naravne in kulturne dediščine

sreda, 2. 2. 2022

8.50 - 9.00	Prijava udeležencev
9.00 – 9.20	Franci Bratkovič Vane Urh <i>Razvojni center Novo mesto</i> Zdraviliška območja in regije Srednje Evrope - projekt HealingPlaces in njegova vloga v jugovzhodni Sloveniji
9.25 – 9.45	dr. Peter Skoberne Naravne znamenitosti in zdraviliški turizem
9.50 – 10.00	Barbara Kink <i>Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto</i> Zdravilišča in varstvo narave
10.05 – 10.15	izr. prof. dr. Maja Turnšek Katja Kokot Nejc Pozvek <i>Univerza v Mariboru, Fakulteta za turizem</i> Podnebne spremembe in turizem v regiji
10.15 – 10.30	Odmor
10.30 – 10.45	dr. Urška Blaznik <i>Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za zdravstveno ekologijo</i> doc. dr. Urška Rozman prof. dr. Sonja Šostar Turk <i>Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede</i> Spodbujanje ponudbe polnozrnatih izdelkov iz žit v gostinstvu in turizmu – prednosti in morebitna tveganja za zdravje
10.50 – 11.05	Barbara Pavlakovič izr. prof. dr. Maja Turnšek Nejc Pozvek doc. dr. Milica Rančič Demir <i>Fakulteta za turizem, Univerza v Mariboru</i> Nova higienska realnost - grožnja ali priložnost za zdravilišča?
11.10 – 12.00	Okrogla miza in zaključek

POVZETKI

Naravne znamenitosti in zdraviliški turizem

dr. Peter Skoberne, dipl. biol.

Zdraviliški turizem že v osnovi temelji na naravnih danostih - termalnih ali mineralnih izvirih, ki so glavni motiv obiska. Za turizem je pomembno, da razširi svojo ponudbo tudi na spodbujanje obiskovanja naravnih znamenitosti, kulturne dediščine in krajevno značilne kulinarike. Zato je smiselno naravne znamenitosti primerno vključiti v ponudbo, zagotavljati ustrezno in primerno infrastrukturo ter s tem skrbeti tudi za njihovo ohranjanje.

Podnebne spremembe in turizem v regiji

izr. prof. dr. Maja Turnšek, Katja Kokot, Nejc Pozvek

Na globalni ravni je po Pariškem podnebnem sporazumu (2015), v Evropi pa še posebej po sprejetju Evropske zelene direktive (2020) raziskovanje odnosa med turizmom in podnebnimi spremembami dobilo nov, izredno potreben zagon. Turizem v Termalno Panonski makro destinaciji razvoja slovenskega turizma ima pri tem pomembno vlogo tako kot akter potrebnega blaženja podnebnih sprememb, kot akter prilagajanja. V prispevku analiziramo predloge ukrepov na mednarodni ravni in na osnovi predhodnih raziskav ponujamo premislek o primernih ukrepih blaženja in prilagajanja podnebnih spremembam glede na osrednje turistične produkte v Termalno Panonski makro destinaciji razvoja slovenskega turizma, z osrednjim poudarkom na regiji Posavje.

Spodbujanje ponudbe polnozrnatih izdelkov iz žit v gostinstvu in turizmu – prednosti in morebitna tveganja za zdravje

dr. Urška Blaznik, doc. dr. Urška Rozman, prof. dr. Sonja Šostar Turk

Razvojni center Novo mesto je partner v projektu HealingPlaces, ki se izvaja s podporo programa Interreg Srednja Evropa in Evropskega sklada za regionalni razvoj in je namenjen krepitvi zmogljivosti okoljskega upravljanja za trajnostno rabo naravne in kulturne dediščine

Nacionalni program o prehrani in telesni dejavnosti prednostno izpostavlja povečanje zdrave ponudbe v gostinstvu in turizmu. Naša velika naravna prednost je širok izbor žit in polnozrnatih izdelkov iz žit. Obstajajo močni epidemiološki dokazi o zaščitni vlogi polnozrnatih živil v prehrani. Z eno do dvema obrokom polnozrnatih izdelkov na dan lahko znatno zmanjšamo tveganje za srčno-žilne bolezni, sladkorno bolezen tipa 2, raka danke in splošno umrljivost.

V prispevku bomo pokazali rezultate nacionalne prehranske študije SI.Menu 2018 glede uživanja polnozrnatih žitnih izdelkov pri različnih populacijskih skupinah v Sloveniji. Pokazali bomo, da se je pogostost uživanja v zadnjem desetletju sicer povečala, količine pa so premajhne. Pri spodbujanju uživanja polnozrnatih žitnih izdelkov je pomembna tudi pridelava. Podnebne spremembe, s povišano temperaturo in povečanimi količinami padavin, bi v prihodnjih letih pomenile znatno povečanje težav s pojavom mikotoksinov v žitih. Prikazali bomo prisotnost nekaterih mikotoksinov v hrani in ga ovrednotili glede na morebitna tveganja za zdravje ljudi.

Nova higienska realnost - grožnja ali priložnost za zdravilišča?

Barbara Pavlakovič, dr. Maja Turnšek, Nejc Pozvek, dr. Milica Rančič Demir

Nove zdravstvene razmere so marsikatero turistično dejavnost prisilile v zaprtje, kasneje pa v prilagoditev delovanja. Nič drugače ni bilo z zdravilišči, katerih delovanje je bilo še posebej pod drobnogledom, saj je tam prisoten element vode, pare ter telesnega stika. V raziskavi, ki je bila opravljena poleti 2021, smo ugotavljali, kako so slovenski obiskovalci zdravilišč pripravljene na nove pogoje obratovanja zdravilišč ter kakšne možne rešitve za čim bolj varno, a še vedno doživeto izkušnjo zdravilišč, so pripravljene sprejeti. V prispevku bomo predstavili rezultate ankete ter predloge za zdravilišča.